

Ugens musiker - koncert 7.-8. feb.

Michaela Fukacovas diskografi indeholder cello litteraturens hovedværker af Dvorák, Elgar og Tsjajkovskij samt oversete perler som Martinus cellokoncerter (indspillet med Odense Symfoniorkester) og Mysliveceks cellokoncert, for hvilken hun i 1994 modtog den klassiske grammy som årets bedste solist. Siden 1990 har Michaela adskillige gange optrådt som solist med Odense Symfoniorkester - både i indspilningsstudiet og i koncertsalen. Hun har siden 2001 været ansat som solocellist i orkestret, samtidig med, at hun opretholder sin karriere som internationalt efterspurgt solist og kammermusiker.

Læs portrættet af Odense Symfoniorkesters 1. solocellist:

Hvornår og hvor begyndte du at spille?

Som 4-årig begyndte jeg at spille klaver, men blev først som 13-årig grebet af celloen.

Hvorfor valgte du at blive professionel musiker?

Jeg gik i 8. klasse, men fremtiden tegnede ikke lys. I det kommunistiske Tjekkoslaviet skulle man have point for at gå på gymnasium, men mine forældre var ikke partimedlemmer, og min far var blacklistet efter negative udtalelser imod den sovjetiske invasion og måtte hverken publicere eller undervise. Mine forældre vidste derfor, at jeg ikke kunne komme på gymnasiet. Konservatoriet var da en mulighed, fordi man her tog pointsystemet mere afslappet. Men så skulle jeg også vælge et mere fremtidssikkert orkesterinstrument, og celloen kom på tale. Mine forældre inviterede en cellist fra Den Tjekkiske Filharmonik hjem for at se mig an: Sikke gode lapper! udbød han, imens jeg som 13-årig ønskede mig feminine hænder! I dag er jeg glad for mine "lapper", og det viste sig hurtigt, at celloen og jeg passede sammen, for bare i løbet af det første år var jeg klar til konservatoriet.

Hvad er det særlige ved at spille i Odense Symfoniorkester?

At være en del af et orkester efter at have haft en omfattende solokarriere - hvor man spiller et nyt sted i verden hver eneste gang - var for mig som at fortøje båden og endeligt nyde ro og stille vand. Det er dog ikke altid roligt, men der er en kontinuitet, faste kollegaer, traditioner og relationer, som jeg med glæde har bundet mig til. Jeg kan huske, da jeg blev ansat i OS, at jeg var begejstret over at få en nøgle og mit eget skab i udpakningsrummet. Det var helt nyt for mig og en fantastisk fornemmelse at have nøglen til et hus, hvor jeg hører til hver uge. Med tiden fulgte mange nye udfordringer - som at lære at tælle pauser, som er noget af det værste, jeg ikke var trænet til før og som stadig kan gøre mig panisk, da jeg altid stater med at tælle på tjekkisk, og så går over til dansk, mens jeg overvejer, om det ikke var mere sikkert på engelsk.

Jeg betragter vores orkester som et orkester med høj kvalitet, som i sine bedste præstationer sagtens kan konkurrere med mange af de 'berømte' orkestre. Niveauet udvikler sig hele tiden takket være både musikere, men også vores chefdirigenter de sidste par sæsoner. Vi er heldige med en rigtig god koncertsal og et trofast kyndigt publikum.

Hvad er det næste musikstykke du skal arbejde med?

Efter Dvorák skal jeg forberede mig på et recital program med et klassisk repertoire med bl.a. sonaterne af Franck og Sjostakovitj. Og så er der en ny cellokoncert på vej - skrevet til mig af Jesper Koch. Jeg har spillet premieren af hans 1. cellokoncert sidste år, og det har inspireret ham til en nummer 2 for cello og strygeorkester. Ellers skal jeg finpudse mit klassiske repertoire: Tsjajkovskijs rokoko-variationer og Martinus cellokoncert til kommende koncerter med orkestre.

Hvis du ikke var musiker, hvad var du så?

Det er svært at sige! I hvert fald har jeg trang til at udtrykke mig og formidle skønhed, som jo er selve livets udtryk i alle dets former. Derfor vil det nok være noget kreativt som at skrive (ikke på dansk dog!), fotografi, maleri eller komposition - men det er jo musik! Jeg har prøvet det hele til en vis grad, og regner også med at dyrke det mere den dag, min vibrato bliver alt for langsom. Sidste år oversatte jeg en dansk bog til tjekkisk, som fik meget ros. Forfatteren er filosof, men mere kendt i Tjekkiet end i Danmark. Sådan går det jo ofte, at man er ikke profet i sit eget land. Han hedder Johannes Anker Larsen, og hans mest kendte roman er "De Visers sten" - og det er en af de få bøger, jeg ville tage med på en øde ø.

Hvilke andre musikere/kunstnere er du mest inspireret af?

Efter at man lærer at beherske sit fag, sit håndværk, og efterhånden som man søger og får indsigt i musikkens både sagte og

usagte regler, så er inspiration noget, der først og fremmest kommer indefra. At kunne lade den kreative styrke, som er i os alle, komme til udtryk og gøre det usynlige synligt, det uhørbare hørbart. Det er noget af det bedste, jeg ved! Man kan kun sørge for selv at være et godt instrument, så man på den måde bliver et middel til at den kreative styrke kan bruge os optimalt. Det er jo ikke os, som bruger eller behersker inspiration, men omvendt... Vi er jo instrumenter for den skabende krafts ideal. Jeg kan blive betaget af mange kunstnere og kunstarter og beundrer alle dem, som har kunnet integrere deres kunnen således, at man fornemmer, at selve budskabet og dets fortolker bliver til ét. Når det lykkes, mærker man et fængende og opløftende nærvær. Det kan være musik, litteratur eller visuel kunst, og dog med musikken er vi særligt privilegerede. Jeg tør godt at sige, at ingen anden kunstart kan give så intens en oplevelse af det magiske som netop musikken kan.

Hvordan vil du beskrive samspejlet mellem din musikerkarriere og dit privatliv?

Som noget, der ikke er helt nemt at skabe balance imellem. En intens musikkarriere på et højt professionelt plan kræver næsten alt; Fokus og koncentration, og det gør en familie – især med små børn - jo også. Jeg har altid forsøgt at finde balancen og ofte var det ikke nemt, og da selve balancen er en levende flydende proces, har der været forskellige perioder, hvor den ene ting har måttet betale en vis pris for den anden. Men summa summarum håber jeg, at jeg ikke har snydt nogle af de to parter for meget.

Hvad er den største musikalske oplevelse du hidtil har haft?

Jeg kan ikke pege på en. Der har været mange, men hver gang handler det om, at blive suget ind i det mirakel, som musikkens kraft er, hvor man glemmer sig selv og tiden. Det er den samme intense oplevelse af det mysterium, som både musikken - og livet vidner om at den er.

Hvilken musik hører du når du har fri?

Ingen. Jeg søger stilhed, naturen. På en eller anden måde er denne fase forbi. Jeg lyttede til meget som ung studerende, men i dag – med mindre jeg skal indstudere noget og gøre kendskab med et bestemt stykke musik – så hører jeg for det meste kun min søns nye repertoire på klaver.

Hvad gør du når du skal koble helt fra?

Jeg går helst en tur i skoven med mit kamera eller hvis guderne er med og vejret er til det flygter jeg til vores båd og tilbringer aften og nat med mig på himlen fra dækket. Det er noget af det smukkeste, stilhed, vand og himmel...

CURRICULUM VITAE

Uddannelse:

1974-1980: Musikkonservatoriet i Brno, Tjekkiske Republik hos Professor Bedrich Havlik

1980-1984: Musikkonservatoriet i Prag, Tjekkiske Republik hos Professor Sasa Vectomov

1985-1987: Solistklasse på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium hos Professor Erling Bløndal Bengtsson

Videreuddannelse og stipendieophold:

1980: Errki Rautio - Weimar Hochschule, Sommermeesterkurse

1981: Maria Tschairowska - Weimar Hochschule, Sommermeesterkurse

1982: André Navarra - Academia musicale Chigiana, Siena

1983, 1987: Ussi Wiesel - Bayreuth

1984: Paul Tortelier - Piatigorsky Seminar, Los Angeles

1988: William Pleeth – Stipendieophold, London

1989: Mstislav Rostropovitsch - private studier

Priser og udmærkelser:

1977: Beethoven cello konkurrence, Tjekkioslovakiet, 2. pris

1984: Interpretation cello konkurrence organiseret af Det Tjekkiske Kulturministerium, 1. pris

1984: Pris for bedste opførelse af Dvorák og Martinu, Prag

1984: International cello konkurrence "Prague Spring", 2. pris

1986: Tjajkovskij cello konkurrence i Moskva, 4. pris

1987: International cello konkurrence i Scheveningen, 4. pris

1989: Walter Naumburgh cello konkurrence, New York, "Leonard Rose Prize"

1987: Vinder af Nordic Biennale i Danmark

1987: Noilly Prat Musiklegat, København

1988: Danske musikanmelderes pris

1990: Grammy nominering for årets bedste klassiske album, Danmark

1992: Member of the Czech Council of Foreign Relations

1994: "Grammy Classic" pris for bedste solist præstation, Tjekkiet

1995: Honorary member of the Academy in Sorø, Danmark

2006: "The Gramophone award" for the CD with music of Peter Lieberon

2007: Grammy 07 nomination for the Best Classical Album of the Year

Solistisk koncertvirksomhed i følgende lande:

Belgien, Canada, Danmark, England, Finland, Frankrig, Holland, Island, Italien, Japan, De Kanariske Øer, Luxemburg, Norge, Polen, Rusland, Sverige, Schweiz, Slovakiet, Spanien, Syd Korea, Tyskland, Tjekkiet, Østrig og USA

Bopæl: Udenfor Kerteminde, hvor hun bor med sin mand Philippe Muriset, der spiller i cellogruppen i Odense Symfoniorkester. Sammen har de tvillinger, to sønner.